

คำพิพากษาศาลฎีกาที่ 793/2500

นายฉ่ำ สุพรรณชนะบุรี กับพวก โจทก์ นายสว่าง คำพูน กับพวก จำเลย

กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ป.พ.พ. มาตรา 1360, ป.พ.พ. มาตรา 1361, ป.พ.พ. มาตรา 1748, พ.ร.บ.แก้ไขเพิ่มเติม
ป.รัชฎาการ (ฉบับที่ 9) พ.ศ. 2495 มาตรา 148

ย่อ / หลักกฎหมาย

การที่เจ้าของร่วมคนหนึ่งมีชื่อเป็นผู้เสียอากรค่าเช่าหรือเงินค่าบำรุงท้องถิ่นนั้น ต้องถือว่าเสีย
ในนามของเจ้าของร่วม ผู้ที่ซื้อที่ดินทั้งหมดจากเจ้าของร่วมคนหนึ่งแม้การซื้อขายจะทำต่ออำเภอ
และเสียค่าตอบแทนที่ดี ก็ไม่เกิดภาระติดพันแก่ตัวทรัพย์เพราะเจ้าของร่วมมีสิทธิ จำหน่ายแต่
เฉพาะส่วนของตน

คำพิพากษา

โจทก์ฟ้องจำเลยรุกรเข้ามาในที่ดินของโจทก์ ขอให้ห้ามนายแจ้งจำเลยให้การว่าเป็นนาของ
จำเลย จำเลยอีกสองคนให้การว่าเข้าทำนาโดยอาศัยสิทธิของนายแจ้ง ศาลชั้นต้นฟังว่า โจทก์
รับซื้อที่นาพิพาทไว้จากนางปล้องมารดานายแจ้งจำเลยโดยสุจริตและมีค่าตอบแทน โจทก์จึงมี
สิทธิครอบครองพิพาทห้ามไม่ให้จำเลยเข้าเกี่ยวข้อง จำเลยอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์พิพากษายืน
จำเลยฎีกา ศาลฎีกาฟังข้อเท็จจริงว่า นารายพิพาทเป็นมรดกที่ตกได้แก่นางปล้องและบุตรร่วมกัน
ขณะนั้นนายแจ้งจำเลยยังไม่บรรลุนิติภาวะนางปล้องมารดาเป็นผู้แทนโดยชอบธรรมและได้ทำนา
รายพิพาทร่วมกันมา แม้นางปล้องจะมีชื่อเป็นผู้เสียอากรค่าเช่าหรือเงินค่าบำรุงท้องถิ่น ก็ต้องถือว่า
เสียในนามของมารดาและบุตรร่วมกัน นารายพิพาทจึงไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของนางปล้องคนเดียว
นายแจ้งจำเลยเป็นเจ้าของร่วมอยู่ด้วย นางปล้องไม่มีสิทธิเอานาทั้งหมดไปขายโดยไม่ได้รับ
ความยินยอมจากเจ้าของร่วม แม้โจทก์จะซื้อนาต่ออำเภอและเสียค่าตอบแทนที่ดี ก็ไม่เกิด
ภาระติดพันแก่ตัวทรัพย์ตาม ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา 1361 วรรค 2 แต่วรรคต้น
ของมาตรานี้ให้เจ้าของร่วมจำหน่ายส่วนของตนได้ โจทก์จึงเข้าสวมสิทธิของนางปล้องในการที่จะ
เรียกร้องให้แบ่งส่วน พิพาทกลับให้ยกฟ้อง แต่ไม่ตัดสิทธิที่โจทก์จะฟ้องขอเข้าสวมสิทธินาง
ปล้องใหม่

องค์คณะ

นนทปัญญา · นนทประชา · ดุลยการณ์โกวิท

ข้อความคำพิพากษาเป็นของศาลฎีกา · ที่มาของข้อมูล: deka.supremecourt.or.th · <https://thaideka.online/deka/793/2500>